UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Fallacia

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

Tum loquentur eruditi, quum garrulis non erit loquendi locus.
Aut inter garrulos & obſtreperos non eſt eruditis dicendi locus.

Neſtorea eloquentia. Poetica mella.

Neſtoris Pyliorum ducis facundia in prouerbium abijt, ſi quando ſenilem ſuauiloquentiam ſignificamus.

Nihil ex agro dicis. οὐδὲν ἐξ ἀγροῦ λέγεις. *Suidas.*

Nihil humile, neq; triuiale. Quod enim parum elegans, parum expolitum, id ex agro profectum dicitur. Contra, quod feſtiuum aut lepidum, id vrbanum ac ciuile vocatur.

Nunc ipſa viuit ſapientia αὐτὴ νῦν σοφία ζῇ.

Applaudentis & adgratulantis eſt ſermo, ſi quid aliquando videtur ſcite & arte dictum factumue, feſtiuius erit, ſi per Ironiam efferatur.

Nunc ipſa floret Muſa. αὐτὴ νῦν ἀνθεῖ ἡ Μοῦσα.

Vbi quid erudite, facunde, venuſte dictum aut ſcriptum videbitur. Et hoc venuſtius fiet per ironiam.

Muſarum aues. Μουσῶν ὄρνιθες. *Theocrit.*

Dicuntur poetæ, quod aſsidue carmina ſua modulentur.

¶ EMBLEMA.

Facundia difficilis.

Emblema CLXXXI. Andr. Alciati.

Antidotum Ææa medicata in pocula Circes
Mercurium hoc Ithaco fama dediſſe fuit.
Moly vocant: id vix radice euellitur atra,
Purpureus ſed flos, lactis & inſtar habet.
Eloquij candor facundiaq; allicit omnes:
Sed multi res eſt tanta laboris opus.

Vide Eloquentia, Oratio.

Fallacia.

¶ DEFINITIO: ET ETYMOL.

FALLACIA, quæ alio nomine dicitur locus ſophiſticus, quia ſe eſt cauſa fallendi, quantum eſt de ſe, licet aliquis non fallatur per ipſum in actu, niſi ignorantia adueniente. *B. Thom. opuſc. 39. c. 1. final.* Fallacia à fando dicitur, vt Varroni placet quod fando decipiamus, & contra quem diximus, faciamus. Et fallax appellatur, qui mentiendo decipit: hinc refello, quod ita differt à purgo: vt refellere dicatur de eo, qui factum negat. purgare de eo, qui fatetur quidem factum, ſed defendit. Hinc etiam falſarii dicuntur, qui decipiendi gratia publica ſcripta falſificant, & falſifico verbum, à quo falſificatio & falſitas, de qua infra.

Fallacia, Græc. ἐξαπάτη, Hebr. variis vocibus fallacias multiplices depingunt, id eſt, *Beghedh*, præuaricatio, excurſio, veſtis quæ diffluit & excurrendo aperitur à verbo *Baghadh*, transgreſſus eſt metã, currit extra lineas, quemadmodum veſtis a ſuperbe incedentibus variè diſcutit ſuas flexuras. Ita fallaces homines ſuas impoſturas (Gall. *Bagatelles*) paulatim explicant. 2. *Hethel*, id eſt, doloſus fuit, fallaciter egit, fefellit nugis & mendaciis. Cognationem habet cum *Talah*, ſuſpendit, nam ſuſpenſum aliquem tenere vanis promiſſis, eſt fallere, quod & Latini dicunt ſuſpendere naſo. Hinc Græc. ὑθλίω nugis aliquem decipio: ὕθλοι nugæ. Hebr. *hathulim*, & *hathalloth*, Iob. 17. 2. Eſ. 30. 10. 3. *Cachaſch.* verbum ſignific. negauit, denegauit, mentitus eſt. Cognationem habet cum *Schachac*, oblitus eſt, & *Caſchac*, obtenebratus. fallaces enim memores non ſunt, ſed tenebricoſis inuoluti, à verbo fit nomen idem, *Caſchaſch*, fallacia, mendacium, denegatio: Oſee, 10. 13. Nahum. 3. 1. 4. A verbo *Cazab*, mentitus eſt, fefellit (cognationem habente cum *Caſchaph*, faſcinauit) fluit nomen *Cazab*, & *Achzab*, mendacium, fallacia, falſitas, Pſ. 5. 7. Mich. 1. 14. 5. Verbum *Pittah*, in ſecunda coniugatione, ſign. illexit, decepit. cognationem habet cum *Phatha*, fatuus, fatui enim facile credunt & perſuadentur. Hinc πείθω, ſuadeo, ἀπατάω, decipio. *Pethi*, fatuus, qui facile fallitur: *Pethaiuth*, perſuaſio, fallacia, fatuitas eius reſpectu qui fallitur.

Falſitas Græce ψεῦδος, εος, τὸ, ac mendacium, ψευδής, έος, ὁ, falſus à ψεύδω, fallo dicitur. Eſt autem falſitas, qua putatur eſſe, quod non eſt. *ſec. Aug. 7. l. Confeſsion.*

Falſitas conſiſtit in æqualitate rei, & intellectus. *ſec. B. Thom. in q. de Veri. q. 1. art.* 10.

Falſum eſt ſignificatio rei, non ita ſe habentis. *ſec. Aug. 1. in doctrina Chriſt.*

¶ POETICÆ SENTENTIÆ.

Ter. Andr.

Fallacia alia aliam trudit.

Ouid. 1. Art.

Tuta frequensq; via eſt per amici fallere nomen.
Tuta frequensq; licet ſit via, crimen habet.

Ibidem.

Fallite fallentes: ex magna parte profanum.
Sunt genus: in laqueos quos poſuere cadant.

¶ EXEMPLA BIBLICA.

Fallaciæ præſertim mulierum exempla: Serpens, *Gen.* 3. v. 4. Duæ filiæ Loth, 19. v. 31. Rebecca, 27. v. 6. 7. Rachel, 31. v. 3[…] 13. 14. Vxor Potipharis, 39. v. 17. 18. Rahab, *Ioſ.* 2. v. 4[…] v. 16. 17. 18. Dalila, 16. v. 15. 16. Micha, 1. *Sam.* 19. v. 12[…] thas, 20. v. 21. 22. Dauid, 26. v. 10. 11. 12. Mulier The[…] 6. Mulier quædam, 17. v. 19. Iudith, *Iudith.* 11. 4[…]

¶ APOLOGI SEV FABVLÆ.

Leo & Vulpes.

Leo ſenio confectus, cum vires non ſuppeterent[…] dum callidum cœpit conſilium ſuſtentandi vitam[…] quaſi periculoſo morbo correptus, decumbens, qu[…] ſendum paſſim animantes reliquæ aduenirent, […] uorabat. Atq; ita magna beſtiarum multitudine […] accedit tandem & vulpecula ad antrum, & ante […] tans atq; circumſpectans. Tum leo, quid ceſſet, cur […] rogat. At illa, id quod Horatius verſibus retulit, reſp[…]

Quia me veſtigia terrent,
Omnia te aduerſum ſpectantia, nulla retror[…]

Fabula docet, prudentes ante pericula cauere […] bus mala portendantur, notare, & hæc effugere.

Fur & Canis.

Fur allatranti cani offerebat panem. Cui canis: […] quit, ſatiatus, quum tu domum noſtram compila[…] vnde mihi mox cibum petam, aut quomodo ſedab[…]

Fabula docet, cauendas fraudes fallacium, neque […] ſed conſilia ſpectanda eſſe. Referri & ad illud poteſt […] conſultis memoratur:

Tolle voluntatem, nec erit diſcrimen in a[…]

Quæ ſententia in conuiuio Platonis elegantiſſime […] *Expoſita & à Gellio lib.* 17. *c.* 20..

Fama.

¶ DEFINITIO. ET ETYMOL.

FAMA, Græce φήμις, ιος, vel φήμη, ης, ἡ, eſt illæſæ d[…] legibus & moribus comprobatus.

Fama eſt inanis de aliqua re rumor, ſine veri co[…] nus, ſiue malus. Et hoc tantum differt à rumore, […] per de re recenti dicitur: fama etiam de re inueter[…] hominum opinione, quamuis incerta.

Famam à fando dici putant, vt ſit, quicquid de ali[…] ſiue in bonum, ſiue in malum.

Heb. *Schemach*, auditus, quod gallicè dicimus, […] bo *Schamach*, audiuit. Nihil enim aliud eſt fama qu[…] dam per aures ſparſus & longe lateque poſtea dela[…]

Fama Dea, terræ filia dicitur. Nam cum bellum […] tatem inter Gigantes Titani ac Terræ filios, & Iouem […] iamq; paſſim Terræ filii à Ioue ac cæteris diis truci[…] nimio dolore Terra, quum ſibi aduerſus hoſtes tam […] deeſſent, vlciſci tamen, quacunq; via poſſet illatam […] gitans, coacta vtero, Famam enixa eſt, quæ ſuperum […] bem terrarum diſſeminaret.

¶ BIBLICI LOCI.

Fama bona præſtantior diuitiis, eoque expetend[…] *Ecclеſ.* 7. v. 1. 2. *Eccleſ.* 41. v. 15. 16. quatenus illius habe[…] 12. 17. 2. *Corinth.* 5. 12. & 6. 4. & 8. 2. & 13. 7. 1. *Timoth.* […] & 3. 16.

¶ SENTENTIÆ BIBLICÆ.

Fama bona impinguat oſſa. *Prou.* 15.

Melius eſt nomen bonum, quam diuitiæ multæ […] enim & aurum gratia bona. 22.

Melius eſt nomen bonum quam vnguenta pretio[…] tis, die natiuitatis. *Eccl.* 7.

Diligenter conſeruanda.

In omnibus operibus tuis præcellens eſto.
Ne famæ tuæ maculam imprimas. 33.
Curam habe de bono nomine. Hoc enim magis p[…] quam mille theſauri pretioſi & magni. Bonæ vitæ […] bonum autem nomen permanebit in æternum. 41.

¶ PATRVM SENTENTIÆ.

Non ſunt audiendi ſiue viri ſancti, ſiue fœmin[…] reprehenduntur in aliqua negligentia, per quam […] veniant ſuſpicionem, vnde vitam ſuam longe abeſſe […] cunt, coram Deo ſufficere ſibi conſcientiam, […] minum non ſolum impudenter, verum etiam crud[…] mnentes: quum occidant animas aliorum, ſiue blaſ[…] viam Dei, quibus ſecundum ſuſpicionem quaſi […] ſta eſt, diſplicet vita ſanctorum: vel etiam cum […] tantium non quod vident, ſed quod putant. Proinde […]

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN